

Кардарашка

перитет, финансово благополучие и висок престиж, то при циганката/ромката, независимо от нейното социално положение, *накитите* са неотделима част от образа ѝ.

„Намерих нашата циганска водачка. Това противно лице обаче не изглеждаше съвсем лишено от женска суета. И въпреки че видимо никаква вода освен небесният дъжд не бе изчиствала от дълго време кирливия слой от костеливите ѝ пръсти, тя носеше два големи сребърни пръстена, а дългият ѝ сбръчкан врат бе украсен с два реда черни мъниста, размесени с турски парички” (Цветкова 1981: 185 – Сеиже, 1829) „И при двете посещения в катуна на гребенарите (близо до Индже кьой – дн. с.Тополи, край Варна – б.а.) останах при семейството на Петрика и Тотана – третата му жена, за която се беше оженил преди около шест месеца...

На врата ѝ висеше огромна златна монета, а под кърпата на главата тя носеше малка червена шапчица, към която беше пришила няколко медала и сребърни монети по образец на българските и гръцките селяни” (Макфий 2007: 77). В началото на ХХ век в София циганите „Ходоха боси и дрипави, но върху дрипите си жените носеха разни пъстри украшения и дрънкулки. Старовремският гердан, понякога имитация на злато и сребро, беше едно от постоянните им кокетства” (Костенцева 1979: 43).

Показването и днес от кардарашите на определено количество злато във вид на пръстени, обеци, накити, златни коронки и др. е показно и подчертава висок стандарт на живота. „Да ти кажа откровено, много обичаме златото. Например, знаят ме сега, че аз съм финансово добре обезпечен и като направя на мойта жена една протеза или един мост, ако не съм сложил и златен зъб викат: „Станчо Пастърмаджията един чувал злато има, а на жена си един златен зъб не е сложил”..... Обичаме златни накити. Обичаме наниза, наниза от златни украшения. Традиционно го обичаме. Имаме жени носят по двайсет парчета златни оригинални монети” (м., 61, кардараша, с. Александрово, Ямболско) (цит. по Конович, Ненов 2009: 188-189).

Тракийската калайджийка не сваля от врата си наниза с получените при годежа и сватбата златни монети. Напоследък имиджът на